

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
щодо виконання Уманським місцевим центром з надання безоплатної
вторинної правової допомоги річного плану діяльності
на 2021 рік у IV кварталі

ЗМІСТ:

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетними напрямками

[1.1.] Переорієнтація системи БПД з надання правової допомоги окремим фізичним особам на посилення правової спроможності та правових можливостей територіальних громад

[1.2.] Створення ефективної системи управління правовими знаннями та розвиток людського потенціалу правничої спільноти та партнерських мереж системи БПД

Уманським місцевим центром постійно проводиться моніторинг доступності безоплатної вторинної правової допомоги шляхом:

- визначення необхідності отримання безоплатної вторинної правової допомоги певним цільовим категоріям осіб, які є суб'єктами права на БВПД;
- з урахуванням віддаленості населених пунктів, які підпадають під юрисдикцію Уманського місцевого центру та наявності транспортного сполучення.

Оскільки, відповідно до статті 14 Закону України “Про безоплатну правову допомогу” суб'єктами права на БВПД є інваліди, діти-сироти, учасників бойових дій, були визначені місця компактного перебування даних осіб та створені мобільні та дистанційні пункти консультування.

Також, за результатами моніторингу встановлено, що не усі громадяни, які проживають у віддалених населених пунктах мають змогу скористатися можливістю отримання безоплатної вторинної правової допомоги безпосередньо у Центрі, тому продовжувалася робота по створенню мобільних та дистанційних пунктів консультування для розширення доступу до безоплатної вторинної правової допомоги.

Загалом, протягом IV кварталу 2021 року було проконсультовано 188 осіб в межах роботи мобільних та дистанційних пунктів консультування (100 осіб — в мобільних, 88 особи — в дистанційних пунктах консультування). У зв'язку із зверненням громадян для надання адресної правової допомоги було здійснено 2 виїзди для надання адресної правової допомоги для громадян, які не мають змоги самостійно прибути для отримання консультації.

СПІВПРАЦЯ ЗІ СЛУЖБОЮ ПРОБАЦІЇ

Сьогодні дуже актуальною виступає проблема зростання правопорушень. Слід зазначити, що правопорушення зростають швидкими темпами, основною

причиною скоєння злочинів є вживання алкогольних та психотропних речовин. Тож в нинішніх умовах становлення нових суспільно-економічних відносин роль громадськості та державних органів в попередженні злочинності має бути особливо активною. Ця діяльність повинна бути спрямована на взаємодію з правоохоронними

органами, на розробку та здійснення комплексних та локальних програм попередження злочинності

З метою профілактики та попередження вчинення повторних злочинів 04 жовтня головним спеціалістом відділу «Жашківське бюро правової допомоги» Уманського МЦ Іриною Черей спільно з начальником Уманського районного сектору №1 філії центру пробації в Черкаській області капітаном внутрішньої служби Максимом Піддубняком, в приміщенні філії центру пробації було організовано та проведено лекцію на тему: «Профілактика та запобігання вчинення повторних злочинів».

В рамках заходу Ірина Черей проінформувала клієнтів пробації, які перебувають на обліку в Жашківському районному секторі про умови відбування покарання, тому що більшість кримінальних правопорушень зазвичай вчиняється у стані алкогольного сп'яніння чи під впливом наркотичних засобів, що сприяє прояву агресивної поведінки, фізичного та психологічного насилля, засудженим роз'яснено відповідальності за вчинення домашнього насильства, порушення громадського порядку та розпиття спиртних напоїв в громадських місцях. Кожна засуджена особа протягом іспитового строку повинна стати на шлях виправлення та ні в якому разі не вчиняти повторних кримінальних правопорушень.

В ході заходу працював дистанційний пункт з надання безоплатної правової допомоги, де бажаючим надано правові консультації з соціального забезпечення та сімейних питань.

Реалізувати своє право на безоплатну правову допомогу громадяни можуть, звернувшись до відділу «Жашківське бюро правової допомоги» за адресою: м. Жашків, вул. Благовісна, 1, каб. № 111, тел. (04747)6-01-06 або 068-253-10-34, електронна адреса: zhashkivske@legalaid.ck.ua або 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

Кабінет Міністрів затвердив державну соціальну програму запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на 2021-2025 роки.

У межах програми планується створення єдиного підходу для розвитку і розбудови притулків та відповідної інфраструктури для постраждалих від домашнього насильства осіб.

5 жовтня з метою підвищення правової обізнаності осіб засуджених до покарання не пов'язаного з позбавленням волі та реалізації графіку роботи дистанційного пункту доступу до безоплатної правової допомоги для суб'єктів пробації в Уманському міськрайонному відділі філії ДУ «Центр

пробації» в Черкаській області, головним спеціалістом Уманського місцевого центру з надання БВПД Сінковською Вікторією та майором внутрішньої служби Оленою Корж проведено бесіду на тему: «Запобігання та протидія домашньому насильству».

Під час бесіди клієнтам пробації роз'яснено Закон України «Про запобігання та протидію домашнього насильства», який визначає поняття домашнього насильства – діяння фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

Поряд з цим, наголошено, що домашнє насилля - це не лише побої, як прийнято вважати. Домашнє насильство тлумачать, як будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування по відношенню до людини, якщо вони порушують її конституційні права і свободи, наносять моральну шкоду або шкоду фізичному чи психічному здоров'ю.

Фахівцем центру надано рекомендації у разі першої допомоги жертвам домашнього насилля та номер телефону національної "гарячої лінії" за яким можна звернутися за допомогою щодо попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації - 0 800 500 335 або 116 123 (короткий номер з мобільного).

Присутнім повідомлено, що в Україні діє система надання безоплатної правової допомоги щодо захисту прав усіх верств населення. Наприкінці робочої зустрічі присутні отримали юридичні консультації щодо зняття з реєстрації місця проживання та щодо встановлення факту належності особі правовстановлюючого документу.

Відповідно до статті 24 Конституції України, громадяни мають рівні

конституційні права і свободи та є рівними перед законом.

Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших

переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

З метою **підвищення** правової обізнаності осіб, які перебувають на обліку в Уманському районному секторі №4 філії Державна установа «Центр пробації в Черкаській області, 22 жовтня головний юрист відділу «Христинівське бюро правової допомоги» Уманського МЦ з надання БВПД Олена Лещенко провела лекцію на тему: «Забезпечення прав осіб з інвалідністю та мало мобільних груп населення».

Відповідно до статті 17 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», з метою реалізації творчих і виробничих здібностей осіб з інвалідністю та з урахуванням індивідуальних програм реабілітації їм забезпечується право працювати на підприємствах, в установах, організаціях, а також займатися підприємницькою та іншою трудовою діяльністю, яка не заборонена законом.

Підприємства, установи і організації за рахунок коштів Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю або за рішенням місцевої ради за рахунок власних коштів у разі потреби створюють спеціальні робочі місця для працевлаштування осіб з інвалідністю, здійснюючи для цього адаптацію основного і додаткового обладнання, технічного оснащення і пристосування тощо з урахуванням обмежених можливостей осіб з інвалідністю.

Відмова в укладенні трудового договору або в просуванні по службі, звільнення за ініціативою адміністрації, переведення особи з інвалідністю на іншу роботу без її згоди з мотивів інвалідності не допускається, за винятком випадків, коли за висновком медико-соціальної експертизи стан його здоров'я перешкоджає виконанню професійних обов'язків, загрожує здоров'ю і безпеці праці інших осіб, або продовження трудової діяльності чи зміна її характеру та обсягу загрожує погіршенню здоров'я осіб з інвалідністю.

Серед присутніх розповсюджено тематичні буклети системи безоплатної правової допомоги та повідомлено, що прийом громадян відділ «Христинівське бюро правової допомоги» Уманського МЦ з надання БВПД здійснює у звичайному

режимі за адресою: м. Христинівка, вул. В. Чорновола, 27/6, з понеділка по п'ятницю з 09 год. 00 хв. до 18 год. 00 хв. Телефон для звернень громадян: тел./факс (04745) 6-02-37. Всеукраїнська гаряча телефонна лінія – 0-800-213-103 (цілодобово та безкоштовно з мобільних та стаціонарних телефонів в межах України). Електронна пошта: khrystynivske@legalaid.cz.ua.

[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

Вже 20 років щорічно в Україні з 25 листопада по 10 грудня проводиться Всеукраїнська акція «16 днів проти насильства».

25 листопада з метою підвищення правової обізнаності осіб засуджених до покарання не пов'язаного з позбавленням волі та реалізації графіку роботи дистанційного пункту доступу до безоплатної правової допомоги для суб'єктів пробації в Уманському

районному відділі філії ДУ «Центр пробації» в Черкаській області, головним юристом Уманського місцевого центру з надання БВПД Сінковською Вікторією та майором внутрішньої служби Оленою Корж проведено правопросвітницьку бесіду на тему: «Запобігання та протидію домашньому насильству».

Присутніх ознайомлено з різновидами проявів домашнього насильства, серед яких:

Фізичне насильство – це коли вас б'ють, штовхають; перешкоджають вільному пересуванню

Економічне насильство : вас позбавляють їжі чи води; пошкоджують чи ламають особисте майно;

Психологічне насильство: погрожують вбивством, каліцтвом; цілковито контролюють;

Сексуальне насильство: примушують займатися проституцією; примушують до небажаних статевих стосунків; неприйнятно жартують, виголошуючи фрази із сексуальним підтекстом.

Поряд з цим, фахівцем центру наголошено, що для припинення домашнього насильства ввів такі заходи для реагування як терміновий заборонний припис та обмежувальний припис стосовно кривдника.

Для винесення **термінового заборонного припису** постраждала особа може або написати заяву до поліції, або за власною ініціативою поліцейським. Терміновий заборонний припис може бути накладено терміном до 10 діб.

Обмежувальний припис

У випадку коли кривдник продовжує чинити сімейне насильство постраждала

особа може звернутись з заявою про винесення обмежувального припису. Для його винесення необхідно звернутись з заявою до суду.

На відміну від термінового заборонного припису обмежувальний припис виноситься від 1 до 6 місяців. Ось в цьому випадку постраждала особа має довести суду, що попередні заходи протидії домашнього насильства не дали свого результату і тому до кривдника мають бути застосовані більш жорсткі обмеження.

Наприклад: заборона перебувати в місці спільного проживання, надання доступу до житла постраждалій особі, заборона наближатись на певну відстань до особи, заборона спілкуватись з постраждалою дитиною, заборона розшукувати постраждалу особу, вести листування, дзвінки.

• Які докази необхідно надати суду для винесення обмежувального припису?

Це можуть бути протоколи про притягнення до адміністративної чи кримінальної відповідальності за домашнє насильство, покази свідків, виписки з картки хворого, якщо завдано тілесних ушкоджень, терміновий заборонний припис та ін.

Під час інформування присутніх щодо запобігання вчинення насилля ознайомлено із графіком роботи Уманського МЦ з надання БВПД.

Після закінчення Другої світової війни Генеральною Асамблеєю ООН 10-го грудня 1948-го року була прийнята Загальна декларація прав людини і всім зацікавленим державам і організаціям було запропоновано відзначати цю дату як Міжнародний

день прав людини.

Загальна декларація стала першим міжнародним документом, в якому були чітко сформульовані положення про права людини. Крім основних прав людини, Загальна декларація прав людини докладно перелічує політичні, громадянські права і свободи людини, а також права в економічній, соціальній і культурній сферах.

В Україні, у 2019 році, в день проголошення Декларації прав людини, було ініційовано проведення Всеукраїнського дня правової допомоги. Становлення та формування системи безоплатної правової допомоги відбувалося довгі роки незалежності нашої держави. І статтею 59 Конституції України визначено, що кожен має право на професійну правничу допомогу і у випадках, передбачених законом, ця

допомога надається безоплатно.

З нагоди відзначення 10 грудня Всеукраїнського дня правової допомоги, приуроченого до Міжнародного дня прав людини, з метою розширення правосвідомості громадян, 7 грудня фахівцями відділу «Маньківське бюро правової допомоги» Іриною Миронюк та Альоною Чепак спільно з начальником Уманського районного сектору №3 філії Державна установа «Центр пробації в Черкаській області», майором внутрішньої служби Анною Шевченко проведено лекцію для неповнолітніх осіб, засуджених до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі та їх законних представників на тему: «Безоплатна правова допомога в Україні».

З метою реалізації положень Конституції, Верховною Радою України 2 червня 2011 року прийнято Закон України «Про безоплатну правову допомогу», який визначає зміст права на безоплатну правову допомогу, порядок реалізації цього права, підстави та порядок надання безоплатної правової допомоги, державні гарантії щодо надання безоплатної правової допомоги.

Законом передбачено надання первинної та вторинної безоплатної правової допомоги.

Безоплатна первинна правова допомога (БППД) включає такі види правових послуг, як надання правової інформації; консультацій і роз'яснень з правових питань; складення заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім документів процесуального характеру); надання консультацій, роз'яснень та підготовка проектів договорів користування земельними ділянками (оренда, суборенда, земельний сервітут, емфітевзис, суперфіцій) для сільського населення - власників земельних ділянок; надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації.

Отримати безоплатну первинну правову допомогу мають право усі особи, які перебувають під юрисдикцією України, в тому числі іноземці, особи без громадянства, у тому числі біженці чи особи, які потребують додаткового захисту.

Безоплатна вторинна правова допомога (БВПД) включає такі види правових послуг, як захист; здійснення представництва інтересів осіб, що мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; складення документів процесуального характеру.

Право на безоплатну вторинну правову допомогу, на відміну від первинної, мають певні категорії осіб, визначені Законом. Це малозабезпечені особи, особи з інвалідністю, учасники бойових дій, ветерани війни, внутрішньо переміщені особи, постраждалі від домашнього насильства, діти та інші соціально вразливі верстви населення.

Якщо особу підозрюють або обвинувачують у вчиненні злочину, вона має право на захист, що, зокрема, полягає у наданні можливості користуватися правовою допомогою захисника. У випадках передбачених Кримінальним процесуальним кодексом України (КПК) та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги підозрюваному, обвинуваченому правова допомога надається безоплатно за рахунок держави (ст. 59 Конституції, ст. 20 КПК, ст. 14 ЗУ «Про безоплатну вторинну правову допомогу»). Тобто, якщо особу затримано за підозрою у вчиненні злочину, вона має право на безоплатну правову допомогу незалежно від рівня

доходів. Така допомога надається усім, хто перебуває під юрисдикцією України.

Для отримання вторинної правової допомоги треба звернутися до одного з місцевих центрів або бюро правової допомоги та підтвердити свою належність до однієї з категорій, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу.

Реалізувати своє право на безоплатну правову допомогу громадяни можуть, звернувшись до відділу «Маньківське бюро правової допомоги» за адресою: вул. Соборна, 14, смт Маньківка, тел. (04748) 6-36-03, електронна адреса: mankivske@legalaid.ck.ua, 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів), або ж звернутись до мобільних та дистанційних пунктів консультування, які діють про органах місцевого самоврядування та місцевих органах виконавчої влади. Крім того, особи, які не мають можливості звернутися до бюро (особи похилого віку, особи з обмеженими фізичними можливостями), можуть отримати адресну правову допомогу за місцем їх проживання.

[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

ПРОТИДІЯ ЗЛОЧИННОСТІ ТА НАСИЛЬСТВУ

26 жовтня головним юристом Уманського МЦ з надання БВПД Сінковською Вікторією проведено через платформу Zoom правопросвітницьку лекцію для студентів Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини на тему: «Запобігання та протидія

домашньому насильству і насильству за ознакою статі».

Обговорено питання домашнього насильства в Україні та роль органів місцевого самоврядування в протидії цьому явищу.

Порядом взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі (далі – Порядок), затвердженим постановою КМУ від 22.08.2018 № 658 визначені повноваження та перелік необхідних дій представників органів місцевого самоврядування спрямованих на запобігання домашньому насильству та/або реагування на нього.

Відповідно до пп. 23, 24 Порядку, виконавчі органи сільських, селищних рад визначають відповідальних працівників виконавчого комітету, які проводять роботу з прийому та реєстрації заяв і повідомлень про вчинення насильства, координації заходів реагування на такі факти, надання допомоги і захисту постраждалим особам тощо.

Під час інформування студентів щодо запобігання вчинення насилля завдяки відеозв'язку була можливість ознайомити студентів з графіком роботи Уманського МЦ з надання БВПД.

Домашнє насильство є серйозним порушенням прав людини. Проблема домашнього насильства актуальна для всіх країн і суспільств без винятку. Домашнє насильство негативно позначається на жінках і чоловіках, хлопцях і дівчатах. У 2017 році в Україні ухвалено Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», котрим встановлено кримінальну відповідальність за домашнє насильство.

Саме тому, 28 жовтня з метою підвищення рівня обізнаності дітей щодо форм, причин і наслідків домашнього насильства, формування нетерпимого ставлення до насильницької моделі поведінки

у приватних стосунках, небайдужого ставлення до постраждалих осіб, працівниками відділу «Монастирищенське бюро правової допомоги» проведено право просвітницьку лекцію для учнів Монастирищенської ОЗЗСО І-ІІІ ступенів Ліцей «Ерудит» на тему: «Протидія та запобігання домашнього насильства».

Під час проведення заходу, працівниками відділу надано роз'яснення, що ст. 1261 Кримінального кодексу України домашнє насильство визначене, як умисне систематичне вчинення фізичного, психологічного або економічного насильства щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах, що призводить до фізичних або психологічних страждань, розладів здоров'я, втрати працездатності, емоційної залежності або погіршення якості життя потерпілої особи.

Присутніх ознайомлено з тим, що Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» у своїх нормах чітко визначає перелік суб'єктів, які наділені відповідними повноваженнями для захисту осіб, які постраждали від домашнього насильства, відтак учням роз'яснено, що до органів та установ, на які покладаються функції із здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, належать: 1) служби у справах дітей; 2) уповноважені підрозділи органів Національної поліції України; 3) органи управління освітою, навчальні заклади, установи та організації системи освіти; 4) органи охорони здоров'я, установи та заклади охорони здоров'я; 5) центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги; 6) суди; 7) прокуратура; уповноважені органи з питань пробації.

Що стосується загальних служб підтримки постраждалих осіб, то відповідно до ч. 3 ст. 6 ЗУ «Про запобігання та протидію домашньому насильству» до них

належать заклади, які, у тому числі, надають допомогу постраждалим особам: 1) центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; 2) притулки для дітей; 3) центри соціально-психологічної реабілітації дітей; 4) соціально-реабілітаційні центри (дитячі містечка); 5) центри соціально-психологічної допомоги; 6) територіальні центри соціального обслуговування (надання соціальних послуг); 7) інші заклади, установи та організації, які надають соціальні послуги постраждалим особам.

Також принагідно роз'яснено, підготовчий етап відповідно до рекомендацій МВС, як діяти в ситуації гострого прояву домашнього насильства, коли ситуація є критичною.

По завершенню проведення заходу, працівниками відділу «Монастирищенське бюро правової допомоги» розповсюджено буклети системи БПД та надано інформацію, що реалізувати своє право на безоплатну правову допомогу можна, звернувшись до відділу «Монастирищенське бюро правової допомоги» за адресою: м. Монастирище, вул. Соборна, 130-Б, або 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

Проблема домашнього насильства актуальна для всіх країн і суспільств і Україна не стала винятком.

Домашнє насильство є серйозним порушенням прав людини, що в більшості випадків вкорінене в нерівності між чоловіками та жінками й гендерній дискримінації.

17 листопада головний юрист Катеринопільського бюро правової допомоги Антоніна Воскобійник провела лекцію для трудового колективу та відвідувачів

Катеринопільської державної податкової інспекції на тему: «Запобігання та протидія домашньому насильству».

7 січня 2018 року набрав чинності Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», в якому запроваджено комплексний підхід та визначено систему заходів щодо запобігання та протидії фізичному, психологічному та сексуальному насильству в сім'ї, та встановлено кримінальну відповідальність за домашнє насильство.

Домашнє насильство - діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного характеру, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою,

незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

Домашнє насильство позначається на жінках, чоловіках та дітях. Однак статистика різних країн, включно з Україною, свідчать про те, що домашнє насильство у великій мірі стосується жінок.

На лекції також було озвучено, що Кабінет Міністрів затвердив державну соціальну програму запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на 2021-2025 роки.

Програма передбачає удосконалення системи запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі; запровадження системного реагування на насильство; забезпечення постраждалим особам доступу до комплексних послуг, орієнтованих на їхні потреби; надання якісних соціальних послуг постраждалим від насилля. Також передбачене формування у суспільстві нетерпимого ставлення до насильства; підвищення рівня поінформованості населення про форми, прояви, причини і наслідки домашнього насильства; надання кожній постраждалій особі інформації про її права та можливості реалізації таких прав.

На лекції було наголошено, що можна отримати безоплатну правову допомогу, звернувшись до відділу «Катеринопільське бюро безоплатної правової допомоги» за адресою: смт. Катеринопіль вул. В. Чорновола,1, каб.№6, тел.. 04742-2-23-82.

В рамках правознавчого клубу «Феміда», що діє на абонементі Центральної бібліотеки для дорослих, 17 листопада головним юристом Уманського

МЦ з надання БВПД Сінковською Вікторією проведено правопросвітницьку лекцію для відвідувачів бібліотеки на тему: «Запобігання та протидія домашньому насильству і насильству за ознакою статі».

Обговорено питання домашнього насильства в Україні та роль органів місцевого самоврядування в протидії цьому явищу.

Порядом взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі (далі – Порядок), затвердженим постановою КМУ від 22.08.2018 № 658 визначені повноваження та перелік необхідних дій представників органів місцевого самоврядування спрямованих на запобігання домашньому насильству та/або реагування на нього.

Відповідно до пп. 23, 24 Порядку, виконавчі органи сільських, селищних рад визначають відповідальних працівників виконавчого комітету, які проводять роботу з прийому та реєстрації заяв і повідомлень про вчинення насильства, координації заходів реагування на такі факти, надання допомоги і захисту постраждалим особам тощо.

Під час інформування присутніх щодо запобігання вчинення насилля ознайомлено із графіком роботи Уманського МЦ з надання БВПД.

В рамках акції «16 днів проти насильства» з метою навчити дітей помічати насильство, розрізняти його види, розуміти причини та наслідки 29 листопада в рамках співпраці заступник начальника

відділу «Жашківське бюро правової допомоги» Алла Лавренюк та директор Центру соціальних служб Жашківської міської ради Ірина Коваль, інспектор СЮП ВП Уманського РУП ГУНП в Черкаській області Тетяна Бакал та Поліцейський офіцер громади Олексій Борисенко провели лекцію для учнів Соколівського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів на тему: «Протидія домашньому насильству».

Алла Лавренюк зазначила, що насильство — це вторгнення до особистого простору людини, використання емоційної критики, маніпуляцій, фізичної сили, обмеження доступу іншої людини до будь-чого без її згоди. Основна ознака насильства, яка відрізняє його від конфлікту чи суперечок, — свідоме бажання кривдника завдати шкоди. Важливо знати ознаки насильства, щоб уміти відрізнити конфлікт від домашнього насильства. У випадку конфлікту ми можемо завдати людині випадкової образи, але, якщо після такого конфлікту одна людина почала свідомо повторювати такі образи щодо іншої й робить це навмисно, щоб принизити чи отримати те, чого прагне, то йдеться про насильство.

Існує 4 види домашнього насильства: фізичне, сексуальне, психологічне та економічне.

➤ Фізичне насильство – умисне нанесення побоїв, тілесних ушкоджень, що може призвести або призвело до травмування, порушення фізичного чи психічного здоров'я, нанесення шкоди честі та гідності, в окремих випадках, до смерті постраждалої.

➤ Психологічне насильство – насильство, пов'язане з дією однієї особи або групи осіб на психіку іншої особи шляхом словесних образ або погроз, переслідування, залякування, якими навмисно спричиняється емоційна невпевненість, нездатність захистити себе та може завдаватися або завдається шкода психічному здоров'ю.

➤ Економічне насильство – умисне позбавлення однією особою або групою осіб іншої людини або групи людей житла, їжі, одягу та іншого майна чи коштів, на які постраждалі мають передбачене законом право.

➤ Сексуальне насильство – протиправне посягання однієї особи або групи осіб на статеву недоторканість іншої людини, а також дії сексуального характеру щодо неповнолітнього (-ої).

Куди можна звернутися за допомогою?

- звернутися до поліції 102 та повідомити про факт насильства;
- зателефонувати на Урядовий контактний центр 15-47, де цілодобово надаються інформаційні, психологічні та юридичні консультації чоловікам та жінкам, які постраждали від домашнього насильства, насильства за ознакою статі, насильства стосовно дітей, або з питань загрози вчинення такого насильства та психологічної допомоги потерпілим від домашнього насильства жінкам, чоловікам, дітям;

- зателефонувати до безкоштовного номеру системи БПД 0 800-213-103 або звернутися до місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги або бюро правової допомоги;

- зателефонувати до національної «гарячої лінії» з питань запобігання домашнього насильства, торгівлею людьми та гендерної дискримінації 0-800-500-335 або 116-123 (короткий номер з мобільного). Діти, підлітки та студентська молодь мають можливість анонімно і конфіденційно отримати підтримку в будь-яких складних життєвих ситуаціях, а дорослі – проконсультуватися з психологами, юристами, соціальними працівниками та соціальними педагогами щодо ситуацій, які стосуються дітей та порушення їхніх прав.

Алла Лавренюк також наголосила, що постраждалі від домашнього насильства, а також діти, які стали свідками насильства в своїй родині, мають право на безоплатну вторинну правову допомогу. Реалізувати своє право на БПД діти можуть, звернувшись до відділу «Жашківське бюро правової допомоги» за адресою: м. Жашків, вул. Благовісна, 1, каб. № 111, тел. (04747)6-01-06 або 068-253-10-34, електронна адреса: zhashkivske@legalaid.ck.ua або 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

#БПД #LegalAid #ПравоваДопомога

В рамках акції «16 днів проти насильства» з метою попередження проявів жорстокості та насилля серед учнівської молоді в рамках співпраці 26 листопада в. о. начальника відділу «Жашківське бюро правової допомоги» Алла Лавренюк спільно з директором Центру соціальних служб Жашківської міської ради Іриною Коваль, інспектором сектору ювенальної превенції ВП Уманського РУП ГУНП в Черкаській області лейтенантом поліції Тетяною Бакал провели лекцію для студентів ДНЗ Жашківського аграрно-технологічного ліцею на тему: «Проблема гендерного насилля в Україні».

Разом зі студентами в ході зустрічі обговорили проблеми насилля та його різновиди. Алла Лавренюк зазначила, що гендерне насильство має різноманітні культурні форми і поширюється майже на всі сфери життя, де чоловіки контактують з жінками. Це явище може мати різні форми та проявлятися у різних ситуаціях.

До форм

гендерного насилля відноситься:

- 1) Домашнє насильство - характеризується фізичними нападами, побиттям, зґвалтуванням та залякуванням серед людей, які мають родинні відносини
- 2) Сексуальне насильство: зґвалтування, сексуальні домагання, лапідация, викрадення наречених.
- 3) До гендерного насильства також відносять проституцію та секс-торгівлю, а також зумовлені культурою чи звичаями ранні або дитячі шлюби, калічення жіночих статевих органів, убивство честі, примусову стерилізацію.

Під гендерним насильством (gender-based violence) мається на увазі насильство, яке чинять переважно чоловіки проти переважно жінок. Найчастіше (але не тільки) це насильство здійснюється в приватному просторі (домашнє насильство), тому його погано розпізнають і карають органи правосуддя. Це проблема ХХІ століття, актуальна для всіх країн світу: немає жодної країни, де її було б вирішено.

В ході зустрічі присутні також звернули увагу на те, що кожна дитина також має право сама зателефонувати на гарячу лінію системи безоплатної правової допомоги або безпосередньо звернутися до центрів безоплатної правової допомоги або на Національну дитячу гарячу лінію: 116 111 (з мобільного) або 0 800 500 225 (зі стаціонарних телефонів). Дзвінки безкоштовні та конфіденційні.

Реалізувати своє право на БПД діти можуть, звернувшись до відділу «Жашківське бюро правової допомоги» за адресою: м. Жашків, вул. Благовісна, 1, каб. № 111, тел. (04747)6-01-06 або 068-253-10-34, електронна адреса:

zhashkivske@legalaid.ck.ua або 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

#БПД #LegalAid #ПравоваДопомога

ЗАХОДИ, СПРЯМОВАНІ НА ЗАПОБІГАННЯ БЕЗРОБІТТЮ

12 жовтня головним юристом Уманського МЦ з надання БВПД Сінковською Вікторією спільно з працівниками Уманської районної філії Черкаського ОЦЗ проведено семінар на тему: «Права захисників України».

Статтею 8 ЗУ «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів

їх сімей» передбачено, час проходження військовослужбовцями військової служби в особливий період, що оголошується відповідно до Закону України «Про оборону України», зараховується до їх вислуги років, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу

державної служби на пільгових умовах у порядку, який визначається Кабінетом Міністрів України.

Крім того, стаття 18 того ж закону містить положення, згідно з яким членам сімей військовослужбовців, які проходять військову службу в особливий період, що оголошується відповідно до Закону України «Про оборону України», гарантується виплата грошового забезпечення цих військовослужбовців у разі неможливості ними його отримання під час участі у бойових діях та операціях. У такому разі виплата грошового забезпечення здійснюється членам сімей військовослужбовців, зазначеним у пункті 6 статті 9 цього Закону.

Також розповсюджено буклети системи БПД та пам'ятки із зазначенням контактних даних, роз'яснено можливість доступу до он-лайн сервісів Міністерства юстиції України.

#БПД #LegalAid #ПравоваДопомога

В Україні проживає понад 2,7 мільйона людей з обмеженими можливостями, і вони – за даними представництва ООН в Україні – складають найбільш уразливу верству населення. Україна взяла на себе зобов'язання забезпечувати й заохочувати

повну реалізацію прав й основоположних свобод всіма особами з інвалідністю без будь-якої дискримінації.

Про це та інше 19 жовтня говорили на лекції в.о. начальника відділу «Жашківське бюро правової допомоги» Уманського МЦ Алла Лавренюк з особами, що перебувають на обліку в Жашківській РФ Черкаського обласного центру зайнятості

на тему: «Забезпечення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення».

Фахівцем центру

зазначено, що ЗУ «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» визначає основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні і гарантує їм рівні з усіма іншими громадянами можливості для участі в економічній, політичній і соціальній сферах життя суспільства, створення необхідних умов, які дають можливість особам з інвалідністю ефективно реалізувати права та свободи людини і громадянина та вести повноцінний спосіб життя згідно з індивідуальними можливостями, здібностями і інтересами.

Зокрема, соціальний захист осіб з інвалідністю полягає у пенсійному забезпеченні, нарахуванні компенсаційних та державних допомог, отриманні пільг та відповідних соціальних послуг, санаторно-курортному лікуванні, у тому числі встановлення опіки (піклування) або стороннього догляду, наданні реабілітаційних заходів, забезпеченні технічними та іншими засобами реабілітації, автотранспортом.

Україна сприяє реалізації прав людей з інвалідністю, створює для них такі умови, які забезпечили б їм рівні можливості, порівняно з усіма громадянами, зокрема 7 квітня 2021 року було затверджено Національного плану дій з реалізації Конвенції про права осіб з інвалідністю на період до 2025 року. Одними із завдань національного плану є: створення умов для забезпечення рівних прав та можливостей осіб з інвалідністю, поширення інформації про існуючі засоби правового захисту і передові практики, спрямовані на полегшення доступу особи з інвалідністю до правового захисту у випадках дискримінації, формування культури сприйняття особи з інвалідністю як повноправного учасника суспільного життя, забезпечення доступності транспорту, забезпечення доступності послуг для осіб з інвалідністю, що надаються через електронні сервіси, забезпечення дотриманням прав осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, у закладах, які здійснюють інституційний догляд, посилення рівня захисту прав недієздатних осіб та осіб, цивільна дієздатність яких обмежена, забезпечення рівного доступу осіб з інвалідністю до судових та адміністративних проваджень, забезпечення належних

умов для відновлення та реабілітації для жінок і дівчат з інвалідністю, які постраждали від насильства за ознакою статі та сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом тощо.

Реалізувати своє право на безоплатну правову допомогу громадяни можуть, звернувшись до відділу «Жашківське бюро правової допомоги» за адресою: м. Жашків, вул. Благовісна, 1, каб. № 111, тел. (04747)6-01-06 або 068-253-10-34, електронна адреса: zhashkivske@legalaid.ck.ua або 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

Одним із засобів прямого включення громадян у громадське управління та

однією із форм виявлення демократії, доступної кожному без обмежень, є безпосереднє звернення громадян до органів державної влади чи місцевого самоврядування. Конституцією України передбачено право кожного громадянина України звертатися до органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, установ, організацій

незалежно від форм власності, підприємств, засобів масової інформації, посадових осіб відповідно до їх функціональних обов'язків із зауваженнями, скаргами та пропозиціями, що стосуються їх статутної діяльності, заявою або клопотанням щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів та скаргою про їх порушення.

Саме тему «Реалізація права на доступ до публічної інформації та права на звернення громадян» розкрила головний спеціаліст відділу «Маньківське бюро правової допомоги» Альона Чепак на семінарі для осіб, що стоять на обліку в Маньківській районній філії Черкаського ОЦЗ.

З'ясовано, публічна інформація - це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом. (п.1 ст. 1 Закону України "Про доступ до публічної інформації").

Так, запит на інформацію - це прохання особи до розпорядника інформації надати публічну інформацію, що знаходиться у його володінні (ст. 19 Закону України "Про доступ до публічної інформації").

Відповідно до статті 20 Закону України "Про доступ до публічної інформації",

розпорядник інформації має надати відповідь на запит на інформацію не пізніше п'яти робочих днів з дня отримання запиту.

У разі якщо запит на інформацію стосується інформації, необхідної для захисту життя чи свободи особи, щодо стану довкілля, якості харчових продуктів і предметів побуту, аварій, катастроф, небезпечних природних явищ та інших надзвичайних подій, що сталися або можуть статись і загрожують безпеці громадян, відповідь має бути надана не пізніше 48 годин з дня отримання запиту.

Клопотання про термінове опрацювання запиту має бути обґрунтованим.

У разі якщо запит стосується надання великого обсягу інформації або потребує пошуку інформації серед значної кількості даних, розпорядник інформації може продовжити строк розгляду запиту до 20 робочих днів з обґрунтуванням такого продовження. Про продовження строку розпорядник інформації повідомляє запитувача в письмовій формі не пізніше п'яти робочих днів з дня отримання запиту.

Запит на інформацію подається з метою реалізації конституційного права на отримання інформації, передбаченого ст. 34 Конституції України, що детально врегульовано Законом України "Про доступ до публічної інформації".

Під зверненнями громадян слід розуміти викладені в письмовій або усній формі пропозиції (зауваження), заяви (клопотання) і скарги (ст. 3 Закону України "Про звернення громадян").

За допомогою пропозицій громадяни реалізують право на звернення до органів державної влади та місцевого самоврядування та право брати участь в управлінні державними справами. Із заявами звертаються щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів та скаргою про їх порушення.

Відповідно до статті 20 Закону України «Про звернення громадян», звернення розглядаються і вирішуються у термін не більше одного місяця від дня їх надходження, а ті, які не потребують додаткового вивчення, - невідкладно, але не пізніше п'ятнадцяти днів від дня їх отримання. Якщо в місячний термін вирішити порушені у зверненні питання неможливо, керівник відповідного органу, підприємства, установи, організації або його заступник встановлюють необхідний термін для його розгляду, про що повідомляється особі, яка подала звернення. При цьому загальний термін вирішення питань, порушених у зверненні, не може перевищувати сорока п'яти днів.

На обґрунтовану письмову вимогу громадянина термін розгляду може бути скорочено від встановленого цією статтею терміну.

Звернення громадян, які мають встановлені законодавством пільги, розглядаються у першочерговому порядку.

Присутніх ознайомлено з поняттям «безоплатна правова допомога», видами такої допомоги та категоріями осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу згідно ст. 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу».

Реалізувати своє право на безоплатну правову допомогу громадяни можуть, звернувшись до відділу «Маньківське бюро правової допомоги» за адресою: вул. Соборна, 14, смт Маньківка, тел. (04748) 6 – 36 – 03, електронна адреса: mankivske@legaid.sk.ua, 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

#БПД #LegalAid #ПравоваДопомога

Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю визначає необхідність забезпечення особам з інвалідністю доступності фізичного, соціального, економічного та культурного оточення, охорони здоров'я та освіти, а також інформації та зв'язку, що може сприяти створенню для них можливості повною мірою користуватися всіма правами людини та основоположними свободами. Щоб надати особам з інвалідністю можливість вести незалежний спосіб життя й усебічно брати участь у всіх аспектах життя, держави-учасниці вживають належних заходів

для забезпечення особам з інвалідністю доступу нарівні з іншими до фізичного оточення, до транспорту, до інформації та зв'язку, зокрема інформаційно-комунікаційних технологій і систем.

Про це 3 грудня говорили головний спеціаліст відділу «Маньківське бюро правової допомоги» Альона Чепак спільно з працівниками комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Маньківської селищної ради на семінарі в Маньківській районній філії Черкаського ОЦЗ під час бесіди на тему: «Права осіб з інвалідністю та їх захист».

У Законі України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» зазначається, що особи з інвалідністю – це особа зі стійким розладом функцій організму, що при взаємодії із зовнішнім середовищем може призводити до обмеження її життєдіяльності, внаслідок чого держава зобов'язана створити умови для реалізації нею прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити її соціальний захист.

Цей Закон визначає основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні і гарантує їм рівні з усіма іншими громадянами можливості для участі в економічній, політичній і соціальній сферах життя суспільства, створення необхідних умов, які дають можливість особам з інвалідністю ефективно реалізувати права та свободи людини і громадянина та вести повноцінний спосіб життя згідно з індивідуальними можливостями, здібностями і інтересами.

Діяльність держави щодо осіб з інвалідністю виявляється у створенні правових, економічних, політичних, соціальних, психологічних та інших умов для забезпечення їхніх прав і можливостей нарівні з іншими громадянами для участі в суспільному житті та полягає у:

- виявленні, усуненні перепон і бар'єрів, що перешкоджають забезпеченню прав і задоволенню потреб, у тому числі стосовно доступу до об'єктів громадського та цивільного призначення, благоустрою, транспортної інфраструктури, дорожнього сервісу (далі - об'єкти фізичного оточення), транспорту, інформації та зв'язку, а також з урахуванням індивідуальних можливостей, здібностей та інтересів - до освіти, праці, культури, фізичної культури і спорту;

- охороні здоров'я;
- соціальному захисті;
- забезпеченні виконання індивідуальної програми реабілітації осіб з інвалідністю;
- наданні пристосованого житла;
- сприянні громадській діяльності.

Соціальний захист осіб з інвалідністю є складовою діяльності держави щодо забезпечення прав і можливостей осіб з інвалідністю нарівні з іншими громадянами та полягає у наданні пенсії, державної допомоги, компенсаційних та інших виплат, пільг, соціальних послуг, здійсненні реабілітаційних заходів, встановленні опіки (піклування) або забезпеченні стороннього догляду.

Пільги особам з інвалідністю надаються на підставі посвідчення, яке підтверджує відповідний статус, пенсійного посвідчення чи посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги відповідно до законів України ["Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю"](#), ["Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю"](#), в яких зазначено групу та причину інвалідності (для повнолітніх осіб), категорію "дитина з інвалідністю" (для дітей), а також у відповідних випадках вказано їх основні нозологічні форми захворювань (по зору, слуху та з ураженням опорно-рухового апарату).

Особам з інвалідністю, які не мають права на пенсію чи соціальну допомогу відповідно до законів України ["Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю"](#), ["Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю"](#), пільги надаються на підставі довідки, що безоплатно видається структурними підрозділами соціального захисту населення [Порядок видачі такої довідки](#) та її [форма](#) затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері соціального захисту населення.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування сприяють забезпеченню прав осіб з інвалідністю щодо включення до суспільного життя нарівні з іншими громадянами.

Реалізувати своє право на безоплатну правову допомогу громадяни можуть, звернувшись до відділу «Маньківське бюро правової допомоги» за адресою: вул. Соборна, 14, смт Маньківка, тел. (04748) 6-36-03, електронна адреса: mankivske@legalaid.ck.ua, 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

ПРАВОПРОСВІТНИЦЬКІ ЗАХОДИ ДЛЯ МОЛОДІ

Домашнє насильство є серйозним порушенням прав людини. Проблема домашнього насильства актуальна для всіх країн і суспільств без винятку. Домашнє

насильство негативно позначається на жінках і чоловіках, хлопцях і дівчатах. У 2017 році в Україні ухвалено Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», котрим встановлено кримінальну відповідальність за домашнє насильство.

Саме тому, 28 жовтня з метою підвищення рівня обізнаності дітей щодо форм, причин і наслідків домашнього насильства, формування нетерпимого ставлення до насильницької моделі поведінки у приватних стосунках, небайдужого ставлення до постраждалих осіб, працівниками відділу «Монастирищенське бюро правової

допомоги» проведено право просвітницьку лекцію для учнів Монастирищенської ОЗЗСО I-III ступенів Ліцей «Ерудит» на тему: «Протидія та запобігання домашнього насильства».

Під час проведення заходу, працівниками відділу надано роз'яснення, що ст. 1261 Кримінального кодексу України домашнє насильство визначене, як умисне систематичне вчинення фізичного, психологічного або економічного насильства щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах, що призводить до фізичних або психологічних страждань, розладів здоров'я, втрати працездатності, емоційної залежності або погіршення якості життя потерпілої особи.

Присутніх ознайомлено з тим, що Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» у своїх нормах чітко визначає перелік суб'єктів, які наділені відповідними повноваженнями для захисту осіб, які постраждали від домашнього насильства, відтак учням роз'яснено, що до органів та установ, на які покладаються функції із здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, належать: 1) служби у справах дітей; 2) уповноважені підрозділи органів Національної поліції України; 3) органи управління освітою, навчальні заклади, установи та організації системи освіти; 4) органи охорони здоров'я, установи та заклади охорони здоров'я; 5) центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги; 6) суди; 7) прокуратура; 🧐уповноважені органи з питань пробації.

Що стосується загальних служб підтримки постраждалих осіб, то відповідно до

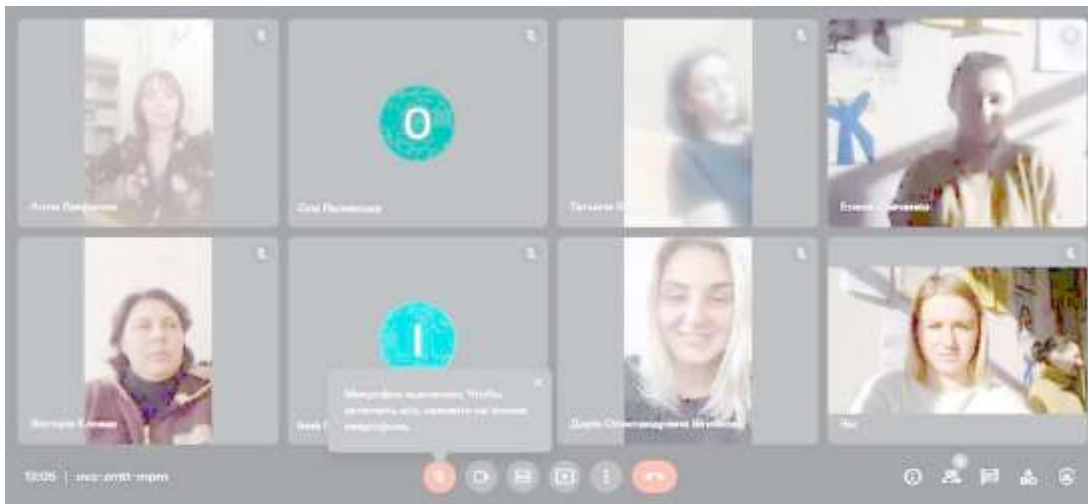
ч. 3 ст. 6 ЗУ «Про запобігання та протидію домашньому насильству» до них належать заклади, які, у тому числі, надають допомогу постраждалим особам: 1) центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; 2) притулки для дітей; 3) центри соціально-психологічної реабілітації дітей; 4) соціально-реабілітаційні центри (дитячі містечка); 5) центри соціально-психологічної допомоги; 6) територіальні центри соціального обслуговування (надання соціальних послуг); 7) інші заклади, установи та організації, які надають соціальні послуги постраждалим особам.

Також принагідно роз'яснено, підготовчий етап відповідно до рекомендацій МВС, як діяти в ситуації гострого прояву домашнього насильства, коли ситуація є критичною.

По завершенню проведення заходу, працівниками відділу «Монастирищенське бюро правової допомоги» розповсюджено буклети системи БПД та надано інформацію, що реалізувати своє право на безоплатну правову допомогу можна, звернувшись до відділу «Монастирищенське бюро правової допомоги» за адресою: м. Монастирище, вул. Соборна, 130-Б, або 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

Профілактика правопорушень серед молоді – це сукупність державних і громадських заходів, спрямованих на нейтралізацію причин та умов правопорушень і злочинності. Складовими цієї важливої справи є формування у підлітків правильних потреб та інтересів, підвищення їх правосвідомості. Статистика свідчить, що кількість злочинів та протиправних дій, які були вчинені неповнолітніми постійно зростає. Неповнолітні нерідко вдаються до правопорушень під негативним впливом найближчого оточення – сім'ї, однокласників, приятелів.

Подекуди це мікросередовище вимагає від дитини довести свою приналежність до нього, вчинивши

и якийсь негарний вчинок. Когось вдарити чи здійснити крадіжку, зіпсувати чуже майно. І цей необачний вчинок може зіпсувати дитині все життя.

В рамках співпраці 12 листопада заступник начальника відділу «Жашківське бюро правової допомоги» Алла Лавренюк провела онлайн урок для студентів ДНЗ Жашківський аграрно-технологічного професійний ліцей на тему: «Відновне правосуддя для неповнолітніх».

В ході заходу Алла Лавренюк зазначила, що відновне правосуддя являє собою новий, сучасний підхід до реагування на протиправну поведінку та вчинення злочинів не повнолітніми. Він враховує баланс інтересів громади, потерпілої особи та правопорушника. Адже, як свідчить практика, суворе покарання не є запорукою того, що така людина виправиться. Дана програма надає можливість дітям, які допустилися помилки у житті, не розлучатися зі своїми батьками, рідними та близькими. Не потрапляти під негативний вплив осіб, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі. Продовжувати навчання у школах та інших навчальних закладах. Відновне Правосуддя для неповнолітніх застосовується за чотирьох умов:

- перша – наявність потерпілої сторони – фізичної особи, який кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, а також юридичної особи, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди;
- друга – якщо неповнолітній вперше вчинив злочин невеликої або середньої тяжкості;
- третя – визнання неповнолітнім факту вчинення злочину;
- четверта – наявність згоди неповнолітнього і потерпілого на участь у Програмі. Якщо неповнолітній відшкодує шкоду і примириться з потерпілим, успішно пройде етап ресоціалізації, має шанс бути звільненим від кримінальної відповідальності.

В ході заходу студенти брали активну участь та висловлювали свої думки, щодо відновного правосуддя для неповнолітніх. Також були ознайомлено із особливостями та відмінностями між адміністративною та кримінальною відповідальністю. З акцентовано увагу на дотриманні належної поведінки як у навчальному закладі, так і поза ним, зокрема у побуті.

Реалізувати своє право на БПД діти можуть, звернувшись до відділу «Жашківське бюро правової допомоги» за адресою: м. Жашків, вул. Благовісна, 1, каб. № 111, тел. (04747)6-01-06 або 068-253-10-34, електронна адреса: zhashkivske@legalaid.ck.ua або 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

На законодавчому рівні, в Україні, передбачена кримінальна відповідальність неповнолітніх за злочини з 16 років. А за вчинення тяжких злочинів неповнолітній відповідатиме з 14 років. Рамкове рішення Ради Європейського Союзу «Про положення жертв у кримінальному судочинстві», прийняте 2001 року,

зобов'язує всі держави ЄС поширювати медіацію в кримінальних справах та забезпечувати прийняття до розгляду будь-які угоди між жертвою та правопорушником, досягнуті в процесі медіації; Резолюція Ради з соціальних та економічних питань ООН, прийнята 2002 року, рекомендує всім державам розробляти та впроваджувати програми відновного правосуддя у національне кримінальне судочинство.

Про це 12 листопада головний спеціаліст відділу «Маньківське бюро правової допомоги» Альона Чепак говорила під час онлайн-уроку для учнів 11 класів Маньківського навчально-виховного комплексу «Заклад загальної середньої освіти школа I-III ступенів - гімназія» Маньківської селищної ради Черкаської області на тему: «Відновне правосуддя для неповнолітніх».

З 2019 року в Україні реалізується пілотний проект «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення» на базі системи надання безоплатної правової допомоги. Пілотний проект ґрунтується на відновних підходах у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки та нетяжкі злочини, вчинені неповнолітніми, і включає в себе скоординовану організацію ефективної комунікації між такими неповнолітніми і потерпілими від вчинених ними кримінальних правопорушень з метою забезпечення відшкодування заподіяної шкоди, максимально раннього виведення неповнолітніх правопорушників із кримінального процесу з обов'язковим ужиттям узгоджених заходів для їх ресоціалізації та запобігання повторним кримінальним правопорушенням.

Програма дає можливість підліткам не розлучатися зі своїми батьками, рідними та близькими, не потрапляти під негативний вплив осіб, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі, продовжувати навчання у школах та інших навчальних закладах усіх рівнів, займатися спортом, працювати та прагнути стати свідомими і відповідальними громадянами України.

Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення, може бути застосована у разі:

- наявності потерпілої сторони - фізичної особи, якій кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, а також юридичної особи, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди;
- вчинення неповнолітнім вперше кримінального проступку або нетяжкого злочину;
- визнання неповнолітнім факту вчинення кримінального правопорушення;
- згоди неповнолітнього і потерпілого на участь у Програмі.

У разі якщо обставини кримінального провадження відповідають всім вищезазначеним умовам, прокурор інформує неповнолітнього, його законного представника та потерпілого, його законного представника про можливість реалізації Програми шляхом залучення регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги посередника та укладення угоди про застосування Програми відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення. Також прокурор роз'яснює, що результати участі у Програмі враховуватимуться під час прийняття рішення про наявність підстав для звільнення від кримінальної відповідальності. У разі взаємної згоди сторін на участь у Програмі відновлення для неповнолітніх, якщо вони досягли примирення між

собою у кримінальному провадженні та згоди на звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності укладається відповідна угода.

З урахуванням виду та розміру шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, сторони угоди констатують, що на час укладення угоди неповнолітній:

- визнав завдану вчиненим кримінальним правопорушенням шкоду та вибачився перед потерпілим;
- зобов'язується вжити заходів щодо повного відшкодування завданої шкоди в строк;
- бере участь у рекомендованих органом пробації заходах.

Посередник на зустрічі зі сторонами роз'яснює їм процедуру Програми, її наслідки, надає можливість сторонам дійти згоди щодо умов угоди і в разі згоди сторін на її проходження надає їм примірну форму угоди для ознайомлення і визначення дати наступної зустрічі для її укладення. У разі неможливості чи відмови сторін від укладення угоди інформує про це регіональний центр.

Для забезпечення реалізації пілотного проекту можуть утворюватися робочі групи за участю прокурора, соціального працівника, психолога, представників регіонального центру та органу пробації.

Як свідчить практика, саме успішне проходження програми відновного правосуддя для неповнолітніх є реальною підставою для звільнення їх від відповідальності.

Реалізувати своє право на безоплатну правову допомогу громадяни можуть, звернувшись до відділу «Маньківське бюро правової допомоги» за адресою: вул. Соборна, 14, смт Маньківка, тел. (04748) 6-36-03, електронна адреса: mankivske@legalaid.ck.ua, 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

Ювенальна злочинність існує в багатьох країнах світу, і в Україні, зокрема. Порядок притягнення до кримінальної відповідальності неповнолітніх, її види, можливість подальшого активного соціального життя колишніх засуджених, які вчинили кримінально карані діяння в неповнолітньому віці є і залишаються актуальними.

З метою поглиблення правової обізнаності щодо порядку та особливостей застосування відновного правосуддя в Україні, 10 листопада начальник відділу «Тальнівське бюро

правової допомоги» Анна Яроцька провела відкритий урок для студентів та викладачів ВСП "Тальнівський будівельно-економічний фаховий коледж Уманського національного університету садівництва" на тему: "Відновне правосуддя для неповнолітніх".

В ході відкритого уроку надано інформацію щодо дії пілотного проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину». Так, вказаний проект розпочато в березні 2019 року на базі системи надання безоплатної правової допомоги у Донецькій, Одеській, Львівській, Луганській, Миколаївській та Харківській областях.

Ця програма застосовується за наявності чотирьох умов, зокрема, – наявність потерпілої сторони, – вчинення неповнолітнім вперше кримінального проступку або нетяжкого злочину. Відповідно до ст. 12 Кримінального Кодексу України, Кримінальні правопорушення поділяються на кримінальні проступки і злочини. Кримінальним проступком є передбачене Кодексом діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або інше покарання, не пов'язане з позбавленням волі. Злочини поділяються на нетяжкі, тяжкі та особливо тяжкі. Нетяжким злочином є передбачене цим Кодексом діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавлення волі на строк не більше п'яти років – визнання ним факту вчинення злочину, – наявності згоди неповнолітнього і потерпілого на участь у Програмі.

Відповідно до ст. 12 Кримінального Кодексу України, кримінальні правопорушення поділяються на кримінальні проступки і злочини. Кримінальним проступком є передбачене Кодексом діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або інше покарання, не пов'язане з позбавленням волі. Злочини поділяються на нетяжкі, тяжкі та особливо тяжкі. Нетяжким злочином є передбачене цим Кодексом діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавлення волі на строк не більше п'яти років.

Обговорено, якщо повнолітній відшкодує шкоду і примириться з потерпілим, успішно пройде етап ресоціалізації, він має реальний шанс бути звільненим від кримінальної відповідальності. У випадку ж, якщо неповнолітня особа не виконає або порушить умови програми відновлення, то буде притягнута до кримінальної відповідальності. Медіаторами у кримінальному процесі виступають адвокати, які співпрацюють із системою БПД та успішно пройшли навчання з теми «Базові навички медіації у кримінальному процесі».

Головна мета програми відновного правосуддя для неповнолітніх – максимально раннє виведення дітей із кримінального процесу та ресоціалізація їх у суспільне життя.

Присутніх ознайомлено з поняттям «безоплатна правова допомога», видами такої допомоги та категоріями осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу згідно ст. 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу».

Реалізувати своє право на безоплатну правову допомогу громадяни можуть, звернувшись до відділу «Тальнівське бюро правової допомоги» за адресою: вул. Соборна, 122, м. Тальне, тел. (04731) 3 – 30 – 05, електронна адреса: talnivske@legalaid.ck.ua, 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

На початку 2019 року пілотний проект «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину» розпочався на базі системи надання безоплатної правової допомоги та охопив територію 6 областей України у Донецькій, Одеській, Львівській, Луганській, Миколаївській та Харківській областях.

На даний час проект довів свою необхідність і поширений на територію всієї України, з метою підвищення правової обізнаності неповнолітніх, 10 листопада головний юрист відділу "Христинівське бюро правової допомоги" Уманського МЦ з надання БВПД для учнів 9-11 класів ОЗО «Христинівський ліцей» провела лекцію на тему: «Відновне правосуддя для неповнолітніх».

В межах проведення зустрічі присутніми обговорено порядок застосування програми з відновного правосуддя, яка застосовується за чотирьох умов: 1) наявність потерпілої сторони; 2) якщо неповнолітній вперше вчинив злочин невеликої або середньої тяжкості; 3) визнання ним факту вчинення злочину; 4) неповнолітній, і потерпілий дали згоду на участь у програмі.

Посередниками у цьому процесі виступають адвокати, які співпрацюють із системою БПД. Вони сприяють сторонам у примиренні та допомагають з'ясувати, якого саме відшкодування потребують сторони.

Однією з умов участі у програмі відновного правосуддя є вчинення злочину невеликої або середньої тяжкості. Зокрема присутніми було обговорено саме які злочини підпадають в категорію злочинів, за вчинення яких можна потрапити в програму по відновному правосуддю для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення.

Відповідно до статті 12 Кримінального кодексу України кримінальні правопорушення поділяються на кримінальні проступки і злочини.

Кримінальним проступком є передбачене цим Кодексом діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене основне покарання у виді штрафу в

розмірі не більше трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або інше покарання, не пов'язане з позбавленням волі.

Злочини поділяються на нетяжкі, тяжкі та особливо тяжкі.

Нетяжким злочином є передбачене цим Кодексом діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавлення волі на строк не більше п'яти років.

Тяжким злочином є передбачене цим Кодексом діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше двадцяти п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавлення волі на строк не більше десяти років.

Особливо тяжким злочином є передбачене цим Кодексом діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі понад двадцять п'ять тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, позбавлення волі на строк понад десять років або довічного позбавлення волі.

Ступінь тяжкості злочину, за вчинення якого передбачене одночасно основне покарання у виді штрафу та позбавлення волі, визначається виходячи зі строку покарання у виді позбавлення волі, передбаченого за відповідний злочин.

Наприкінці заходу серед присутніх розповсюджено буклети системи БПД та пам'ятки із зазначенням контактних даних, роз'яснено можливість доступу до он-лайн сервісів Міністерства юстиції України.

[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

РОЗШИРЕННЯ ДОСТУПУ ДО БПД ШЛЯХОМ ЗДІЙСНЕННЯ ВИЇЗДІВ МОБІЛЬНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙНИХ ПУНКТІВ (ВИЇЗНИХ ПРИЙОМІВ ГРОМАДЯН) У МЕЖАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ «ПРИСКОРЕННЯ ПРИВАТНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО»

Тема землі, зокрема права на землю (власність, користування, оренда), захист «земельних» прав фізичних та юридичних осіб сьогодні залишається важливим та актуальним для України. Важливо, щоб кожен власник чи землекористувач був обізнаний з нормами чинного законодавства, які захищають

його права на землю та визначають найефективніші способи захисту, в тому числі у разі звернення до суду.

З метою підвищення правової свідомості у суспільстві та поширення інформації щодо основних змін у земельному

законодавстві на виконання Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» 12 жовтня заступник начальника відділу «Жашківське бюро правової допомоги» Алла Лавренюк в приміщенні Будинку культури Баштєчківської об'єднаної територіальної громади здійснила виїзний прийом громадян у вигляді мобільного пункту доступу до безоплатної правової допомоги та провела лекцію на тему: «Набуття права власності на земельні ділянки на підставі цивільно-правових угод та переважне право купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення».

Алла Лавренюк зазначила, що Закон України є такі набуття права власності на земельні ділянки на підставі цивільно-правових угод як:

- укладення цивільно-правових угод, що передбачають перехід права власності на земельні ділянки, а також набуття права власності на земельні ділянки за такими угодами здійснюються відповідно до [Цивільного кодексу України](#) з урахуванням вимог Земельного Кодексу;

- купівля-продаж земельної ділянки здійснюється з дотриманням переважного права на її придбання. Переважне право на придбання земельної ділянки може бути передано його суб'єктом іншій особі, про що такий суб'єкт має письмово повідомити власника земельної ділянки;

- земельні ділянки сільськогосподарського призначення приватної власності можуть бути відчужені лише за договорами купівлі-продажу, дарування, довічного утримання, спадкового договору, міни, шляхом внесення до статутного (складеного) капіталу чи шляхом звернення стягнення на них;

Земельні ділянки сільськогосподарського призначення можуть бути відчужені за договором дарування, довічного утримання, спадкового договору лише на користь іншого з подружжя, родичів (дітей, батьків, рідних (повнорідних і неповнорідних) братів і сестер, двоюрідних братів і сестер, діда, баби, онуків, правнуків, рідних дядька та тітки, племінниці та племінника, пасинка, падчериці, вітчима, мачухи).

Звернула увагу на те, що без згоди суб'єкта переважного права купівлі земельної ділянки: можуть бути обміняні лише на земельні ділянки, розташовані у тому самому масиві земель сільськогосподарського призначення, за правилом, визначеним частиною другою статті 37¹ Земельного Кодексу. Але не можуть передаватися власниками у заставу та не можуть бути внесені до статутного (складеного) капіталу.

Реалізувати своє право на безоплатну правову допомогу громадяни можуть, звернувшись до відділу «Жашківське бюро правової допомоги» за адресою: м. Жашків, вул. Благівісна, 1, каб. № 111, тел. (04747)6-01-06 або 068-253-10-34, електронна адреса: zhashkivske@legalaid.ck.ua або 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

Питання земельної реформи на сьогодні для фізичних та юридичних осіб, є надзвичайно актуальним.

На виконання програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» 18 жовтня головним спеціалістом відділу «Катеринопільське бюро

правової допомоги» Антоніною Воскобійник здійснено виїздне консультування до Єрківської селищної ради та проведено правопросвітницький захід для жителів селища та трудового колективу на тему: «Захист прав на землю».

Відповідно до законодавства, особи, права яких у сфері земельних правовідносин порушені, мають законні підстави та можливості захистити їх у спосіб, встановлений

чинним законодавством України.

На заході було розглянуто способи захисту прав на земельні ділянки, які визначені в статті 152 Земельного кодексу України.

Держава забезпечує громадянам та юридичним особам рівні умови захисту прав власності на землю.

Власник земельної ділянки або землекористувач може вимагати усунення будь-яких порушень його прав на землю, навіть якщо ці порушення не пов'язані з позбавленням права володіння земельною ділянкою, і відшкодування завданих збитків.

Захист прав громадян та юридичних осіб на земельні ділянки здійснюється шляхом:

- визнання прав;
- відновлення стану земельної ділянки, який існував до порушення прав, і запобігання вчиненню дій, що порушують права або створюють небезпеку порушення прав;
- визнання угоди недійсною;
- визнання недійсними рішень органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування;
- відшкодування заподіяних збитків;
- застосування інших, передбачених законом, способів.

Також, на лекції було доведено присутнім що, присвоєння кадастрового номеру земельній ділянці є важливим елементом у сфері земельних відносин, без наявності якого сьогодні не можливо провести будь-які юридичні операції із землею. Присвоєння ділянці кадастрового номеру і внесення відомостей про права на землю до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно є головними превентивними заходами, які дозволяють захистити майно від можливих шахрайських дій. **Також, важливим елементом є оцифрування паперових документів, що посвідчують право власності чи інші речові права на земельні ділянки.**

На лекції було наголошено, що можна отримати безоплатну правову допомогу, звернувшись до відділу «Катеринопільське бюро безоплатної правової допомоги» за адресою: смт. Катеринопіль вул. В. Чорновола, 1, каб. №6, тел.. 04742-2-23-82.

[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

Громадяни набувають права власності із земель державної або комунальної власності за рішенням органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування в межах їх повноважень, визначених Земельним кодексом України.

З метою підвищення рівня правової обізнаності громадян у сфері земельних правовідносин, в рамках виконання Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство», 18 жовтня головним спеціалістом відділу «Маньківське бюро правової допомоги» Альоною Чепак проведено семінар для жителів с. Добра на тему: «Безоплатна передача земельних ділянок у власність громадян».

Статтею 14 [Конституції України](#) гарантується право власності на землю. Право власності є непорушним. Ніхто не може бути протиправно позбавлений цього права чи обмежений у його здійсненні, оскільки закріплене воно в Конституції, Цивільному та Земельному кодексах України.

У свою чергу частина 1 статті 81 Земельного кодексу України визначає, що громадяни України набувають права власності на земельні ділянки на підставі безоплатної передачі із земель державної і комунальної власності.

Як видно із вищевказаної норми, право на приватизацію землі належить виключно громадянам України, іноземці та особи без громадянства таким правом не наділені.

Так, одним зі способів набуття права власності на землю є приватизація землі.

Безоплатна передача земельних ділянок у власність громадян проводиться у разі:

а) приватизації земельних ділянок, які перебувають у користуванні громадян;

б) одержання земельних ділянок внаслідок приватизації державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій;

в) одержання земельних ділянок із земель державної і комунальної власності в межах норм безоплатної приватизації, визначених

цим Кодексом.

Наголошувалось на тому, що відповідно до статті 118 Земельного кодексу

України надання у власність земельних ділянок громадянину України, здійснюється за умови, що він не скористався своїм правом на безоплатне отримання землі.

Земля може бути надана громадянину у власність у межах норм безоплатної приватизації, визначених статтею 121 Земельного кодексу України в таких розмірах:

- для ведення особистого селянського господарства - не більше 2,0 га;
- для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка) у селах - не більше 0,25 гектара, в селищах - не більше 0,15 гектара, в містах - не більше 0,10 гектара;
- для ведення садівництва - не більше 0,12 га;
- для індивідуального дачного будівництва - не більше 0,10 га;
- для будівництва індивідуальних гаражів - не більше 0,01 га.

Фахіфчиною зверталася увага на спрощення процедури приватизації земельних ділянок, які перебувають у користуванні громадян. Так, стаття 55 Закону України «Про землеустрій» визначає, що технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) розробляється без надання дозволу, у разі передачі у власність чи користування земельної ділянки державної чи комунальної власності, на якій розташовано житловий будинок, право власності на який зареєстровано. Така технічна документація розробляється на замовлення власника житлового будинку.

Громадяни, зацікавлені в одержанні безоплатно у власність земельної ділянки із земель державної або комунальної власності, подають клопотання до відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування, який передає земельні ділянки державної чи комунальної власності у власність відповідно до повноважень. Такий орган розглядає клопотання у місячний строк і дає дозвіл на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки або надає мотивовану відмову у його наданні.

У разі отримання дозволу, наступним кроком має бути розроблення проекту землеустрою. Проект землеустрою розробляють землевпорядні організації, а безпосереднім виконавцем може бути лише особа, що має сертифікат інженера-землевпорядника, яка і визначить точні межі земельної ділянки, їх геодезичні координати, встановить межові знаки та складе кадастровий план земельної ділянки, проект землеустрою.

Кінцевим етапом є затвердження проекту землеустрою органами місцевого самоврядування або органами виконавчої влади та державна реєстрація права власності на нерухоме майно, яку громадяни можуть здійснити через центр надання адміністративних послуг.

Присутніх ознайомлено про можливість реалізації права на безоплатну правову допомогу, звернувшись до відділу «Маньківське бюро правової допомоги» за адресою: вул. Соборна, 14, смт Маньківка, тел. (04748) 6-36-03, електронна адреса: mankivske@legalaid.ck.ua, 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

Для громадян, які мають у власності земельні ділянки, земельні питання продовжують залишатися одними із найпоширеніших. Досить актуальними є

питання, що стосуються договору оренди земельної ділянки.

З метою підвищення рівня правової обізнаності громадян у сфері земельних правовідносин, в рамках виконання Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство», 16 листопада головним спеціалістом відділу «Маньківське бюро правової допомоги» Альоною Чепак проведено семінар для жителів с.

Поташ на тему: «Основне про договір оренди землі».

Відносини, пов'язані з орендою землі, регулюються [Земельним кодексом України](#), [Цивільним кодексом України](#), Законом України «Про оренду землі», законами України та іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, а також договором оренди землі.

Договір оренди землі - це договір, за яким орендодавець зобов'язаний за плату передати орендареві земельну ділянку у володіння і користування на певний строк, а орендар зобов'язаний використовувати земельну ділянку відповідно до умов договору та вимог земельного законодавства.

Об'єктами оренди є земельні ділянки, що перебувають у власності громадян, юридичних осіб, комунальній або державній власності.

Орендодавцями земельних ділянок є громадяни та юридичні особи, у власності яких перебувають земельні ділянки, або уповноважені ними особи.

Орендарями земельних ділянок є юридичні або фізичні особи, яким на підставі договору оренди належить право володіння і користування земельною ділянкою.

Договір оренди землі укладається у письмовій формі і за бажанням однієї із сторін може бути посвідчений нотаріально.

Істотними умовами договору оренди землі є:

- об'єкт оренди (кадастровий номер, місце розташування та розмір земельної ділянки);
- дата укладення та строк дії договору оренди;
- орендна плата із зазначенням її розміру, індексації, способу та умов розрахунків, строків, порядку її внесення і перегляду та відповідальності за її несплату.

За згодою сторін у договорі оренди землі можуть зазначатися інші умови.

У разі якщо договором оренди землі передбачено здійснення заходів, спрямованих на охорону та поліпшення об'єкта оренди, до договору додається угода щодо відшкодування орендарю витрат на такі заходи. Договір оренди може передбачати надання в оренду декількох земельних ділянок, що перебувають у

власності одного орендодавця.

Об'єкт за договором оренди землі вважається переданим орендодавцем орендареві з моменту державної реєстрації права оренди, якщо інше не встановлено законом.

Строк дії договору оренди землі визначається за згодою сторін, але не може перевищувати 50 років. Дата закінчення дії договору оренди обчислюється від дати його укладення. Право оренди земельної ділянки виникає з моменту державної реєстрації такого права.

При передачі в оренду земельних ділянок сільськогосподарського призначення для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, фермерського господарства, особистого селянського господарства строк дії договору оренди землі визначається за згодою сторін, але не може бути меншим як 7 років.

Орендна плата за землю - це платіж, який орендар вносить орендодавцеві за користування земельною ділянкою згідно з договором оренди землі. Розмір, умови і строки внесення орендної плати за землю встановлюються за згодою сторін у договорі оренди.

Зміна умов договору оренди землі здійснюється за взаємною згодою сторін. У разі недосягнення згоди щодо зміни умов договору оренди землі спір вирішується в судовому порядку.

Договір оренди землі може бути розірваний за згодою сторін. На вимогу однієї із сторін договір оренди може бути достроково розірваний за рішенням суду в порядку, встановленому законом. Розірвання договору оренди землі в односторонньому порядку не допускається, якщо інше не передбачено законом або цим договором.

Особа, яка набула право власності на земельну ділянку, що перебуває в оренді, протягом одного місяця з дня державної реєстрації права власності на неї зобов'язана повідомити про це орендаря

Перехід права власності на орендовану земельну ділянку до іншої особи (у тому числі в порядку спадкування), реорганізація юридичної особи-орендаря не є підставою для зміни умов або припинення договору, якщо інше не передбачено договором оренди землі.

Після закінчення строку, на який було укладено договір оренди землі, орендар, який належно виконував обов'язки за умовами договору, має переважне право перед іншими особами на укладення договору оренди землі на новий строк.

Орендар, який має намір скористатися переважним правом на укладення договору оренди землі на новий строк, зобов'язаний повідомити про це орендодавця до закінчення строку дії договору оренди землі у строк, встановлений цим договором, але не пізніше як за один місяць до закінчення строку дії договору оренди землі. У разі смерті орендодавця до закінчення строку дії договору оренди землі орендар, який має намір скористатися переважним правом на укладення договору оренди землі на новий строк, зобов'язаний повідомити про це спадкоємця земельної ділянки протягом одного місяця з дня, коли йому стало відомо про перехід права власності на земельну ділянку. До листа-повідомлення про укладення договору оренди землі на новий строк орендар додає проект договору.

При укладенні договору оренди землі на новий строк його умови можуть бути

змінені за згодою сторін. У разі недосягнення домовленості щодо орендної плати та інших істотних умов договору переважне право орендаря на укладення договору оренди землі припиняється.

Присутніх ознайомлено про можливість реалізації права на безоплатну правову допомогу, звернувшись до відділу «Маньківське бюро правової допомоги» за адресою: вул. Соборна, 14, смт Маньківка, тел. (04748) 6-36-03, електронна адреса: mankivske@legaid.ck.ua, 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

#БПД #LegalAid #ПравоваДопомога

На виконання «Програми «Прискорення інвестицій у сільське господарство» та з метою підвищення правової обізнаності працівників органів місцевого самоврядування та мешканців села у сфері земельних правовідносин, 24 листопада начальник відділу «Тальнівське бюро правової допомоги» Анна Яроцька провела семінар з землевласниками та землекористувачами, які

проживають в с. Здобуток на тему: «Припинення та поновлення договору оренди».

Так, повідомлено, підстави припинення договору оренди землі зазначені у статті 31 Закону України «Про оренду землі».

Договір оренди землі припиняється у разі закінчення строку, на який його було укладено; викупу земельної ділянки для суспільних потреб та примусового відчуження земельної ділянки з мотивів суспільної необхідності в порядку, встановленому законом; поєднання в одній особі власника земельної ділянки та орендаря; ліквідації юридичної особи-орендаря; відчуження права оренди земельної ділянки заставодержателем; набуття права власності на житловий будинок, будівлю або споруду, що розташовані на орендованій іншою особою земельній ділянці; та деякі інші випадки, передбачені законом (наприклад, припинення договору шляхом його розірвання).

Після закінчення строку, на який було укладено договір оренди землі, орендар, який належно виконував обов'язки за умовами договору, має переважне право перед іншими особами на укладення договору оренди землі на новий строк.

Частиною 2 статті 33 Закону України «Про оренду землі» встановлено, що орендар, який має намір скористатися переважним правом на укладення договору оренди землі на новий строк, зобов'язаний повідомити про це орендодавця до закінчення строку дії договору оренди землі у строк, встановлений цим договором,

але не пізніше як за один місяць до закінчення строку дії договору оренди землі.

Після отримання власником земельної ділянки, листа-повідомлення про укладення договору оренди землі на новий строк та проекту такого договору, орендодавцю у місячний строк необхідно перевірити, розглянути таке повідомлення та прийняти одне із рішень щодо:

внесення змін до проекту договору оренди землі на новий строк за згодою сторін (за необхідності);

укладення договору оренди на новий строк в разі відсутності заперечень;

відмови в укладенні нового договору оренди землі у зв'язку з бажанням самостійно господарювати на власній земельній ділянці.

Власнику земельної ділянки слід обов'язково відреагувати на таке повідомлення орендаря та обов'язково надати інформацію щодо прийнятого рішення.

За наявності заперечень щодо укладення договору оренди землі на новий строк орендарю направляється лист-повідомлення про прийняте орендодавцем рішення. Законом України «Про оренду землі» не визначено зміст та форму такого повідомлення, а тому він складається у довільній формі, але з його змісту орендар повинен однозначно зрозуміти позицію орендодавця.

Дане повідомлення необхідно надати орендарю особисто – шляхом безпосереднього звернення до представника орендаря (необхідно зробити копію такого повідомлення на якому уповноважена особа (представник орендаря) зазначить інформацію про дату реєстрації, посаду та ПІБ особи, що прийняла такий лист) або поштою – шляхом надіслання листа-повідомлення про прийняте орендодавцем рішення поштовим відправленням (краще направляти цінним листом з описом вкладення). Для реалізації права відмови від договору оренди, не потрібно мати підтвердження, що лист отриманий орендарем. Достатньо мати доказ, що він йому направлений.

З 16 липня 2020 року набрали чинності зміни, що стосуються поновлення договору оренди землі. Дані зміни стосуються договорів оренди земельних ділянок, які укладаються чи до яких вносяться зміни після набрання чинності вказаним Законом. До договорів оренди земельних ділянок, укладених до набрання чинності цим Законом застосовуються правила, що діяли на момент їх укладення.

Договори оренди земель приватної власності, укладені після 16 липня 2020 року, поновлюються автоматично на той самий строк і на тих самих умовах лише в тому випадку, якщо в договорі міститься норма про таке автоматичне поновлення. Інших додаткових дій (укладання додаткових угод) від сторін договору не вимагається. Договір поновлюється тільки в разі відсутності заяви однієї із сторін про виключення з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно відомостей про поновлення договору.

Сторона договору, яка бажає скористатися правом відмови від поновлення договору не пізніше як за місяць до дати закінчення дії такого договору, подає до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно заяву про виключення з цього реєстру відомостей про поновлення договору.

Якщо заяви про виключення з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно відомостей про поновлення договору не було подано то державна реєстрація

речового права продовжується на той самий строк.

Поновлення договорів оренди землі, укладених до 16 липня 2020 року, здійснюється на умовах, визначених такими договорами, за правилами, чинними на момент їх укладення. Однак у разі їх продовження (укладення на новий строк) договори оренди земельних ділянок повинні містити положення про поновлення договору та про переважне право орендаря на укладення договору оренди землі на новий строк, визначені чинним законодавством.

В ході семінару присутніх ознайомлено з поняттям «безоплатна правова допомога», видами такої допомоги та категоріями осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу згідно ст. 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу».

Реалізувати своє право на безоплатну правову допомогу громадяни можуть, звернувшись до відділу «Тальнівське бюро правової допомоги» за адресою: вул. Соборна, 122, м. Тальне, тел. (04731) 3-30-05, електронна адреса: talnivske@legalaid.ck.ua, 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

Згідно статті 14 Конституції України земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. Право власності на землю гарантується. Це право набувається і реалізується громадянами, юридичними особами та державою виключно відповідно до закону.

Тож з метою посилення правової спроможності та захисту прав громадян у сфері земельних відносин на виконання Програми

«Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» 07 грудня в. о. начальника відділу «Жашківське бюро правової допомоги» Алла Лавренюк в с. Павлівка Баштєчківської ОТГ здійснила виїзний прийом громадян у вигляді мобільного пункту доступу до безоплатної правової допомоги та провела лекцію на тему: «Набуття права власності на земельні ділянки на підставі цивільно-правових угод та переважне право купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення» та в рамках Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» консультування громадян в с. Нагірна.

Алла Лавренюк зазначила, що земельні ділянки сільськогосподарського призначення приватної власності можуть бути відчужені лише за договорами купівлі-продажу, дарування, довічного утримання, спадкового договору, міни, шляхом внесення до статутного (складеного) капіталу чи шляхом звернення стягнення на них.

До земель сільськогосподарського призначення належать:

- сільськогосподарські угіддя: рілля, багаторічні насадження, сіножаті, пасовища, перелоги;

- несільськогосподарські угіддя: господарські шляхи і прогони, полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, крім тих, що віднесені до земель лісгосподарського призначення, землі під господарськими будівлями і дворами, землі під інфраструктурою оптових ринків сільськогосподарської продукції, землі тимчасової консервації тощо.

Також в ході зустрічі заступниця наголосила, що свою земельну ділянку можна продати лише фізичним особам, які є громадянами України. Максимальний розмір ділянки - 100 га на людину.

А з 1 січня 2024 року поряд з фізичними особами землю можна буде продати також юридичним особам, створеним і зареєстрованим за законодавством України, учасниками (акціонерами, членами) яких є лише громадяни України та/або держава, та/або територіальні громади, територіальні громади та держава. При цьому максимальний розмір покупки може становити 10 тис.га.

Також в рамках Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» Алла Лавренюк здійснила консультування громадян в с. Нагірна щодо земельних питань.

Реалізувати своє право на безоплатну правову допомогу громадяни можуть, звернувшись до відділу «Жашківське бюро правової допомоги» за адресою: м. Жашків, вул. Благовісна, 1, каб. № 111, тел. (04747)6-01-06 або 068-253-10-34, електронна адреса: zhashkivske@legalaid.ck.ua або 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

Земельні питання – непрості, а іноді й болючі, тому 23 грудня начальником відділу Правопросвітництва Уманського МЦ з надання БВПД Мальковою Яною здійснено виїздне консультування до Полянецької сільської ради Уманської ОТГ Уманського району та проведено правопросвітницьку лекцію для мешканців села на тему: «Зміна цільового призначення земельної ділянки».

Присутнім повідомлено, що згідно чинного законодавства України, земельна ділянка має свій унікальний код – кадастровий номер, який присвоюється їй та в подальшому не змінюється.

Але, цільове призначення земельної ділянки власник може змінити. Для цього необхідно виконати

певний алгоритм дій, щоб в майбутньому не виникало підстав для визнання реєстрації зміни цільового призначення земельної ділянки не дійсною.

На початку задля зміни цільового призначення земельних ділянок, необхідно виконати розроблення та погодження проєкту відведення земельних ділянок. Для зміни цільового призначення земельної ділянки комунальної чи державної власності землекористувачам, зацікавленим особам потрібно письмово звернутись до органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування за дозволом на розробку відповідного проєкту землеустрою для її відведення.

Коли землевпорядна організація надає власнику відповідний пакет документів для зміни цільового призначення, власник погоджує його у місцевому управлінні Держгеокадастру.

Якщо власнику погодили документацію із землеустрою, він передає її до органів місцевого самоврядування, районних державних адміністрацій, які приймають рішення щодо затвердження чи відмови у затвердженні документації про зміну цільового призначення земельної ділянки.

Наприкінці заходу розповсюджено буклети системи БПД, серед яких: «Укладання та внесення змін до договору оренди землі» та «Земельний податок для фізичних осіб», також розміщено на інформаційному стенді сільської ради плакати системи БПД.

[#БПД](#) [#LegalAid](#) [#ПравоваДопомога](#)

[1.2.]. Створення ефективної системи управління правовими знаннями та розвиток людського потенціалу правничої спільноти та партнерських мереж системи БПД

Уманський місцевий центр дбає про постійний професійний розвиток працівників. Спеціалісти центру беруть участь у перегляді навчальних онлайн-вебінарів мережі правових клубів PRAVOKATOR.

Уманським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги відділом організації надання БВПД та роботи з її надавачами постійно проводився моніторинг якості надання адвокатами безоплатної вторинної правової допомоги.

Протягом зазначеного періоду відділом організації надання БВПД та роботи з її надавачами здійснювався моніторинг виконання адвокатами, що залучені до надання БВПД зобов'язань, визначених у контракті про надання такої допомоги шляхом узагальнення успішного захисту та кращих практик адвокатської діяльності, який щомісячно направлявся до РЦ.